

behulp van twee stoomgemalen werd het spoelwater tenslotte weer in de rivier teruggepompt. Daarmee beschikte Rotterdams polderstad over een goed doordacht rioolstelsel. De binnenstad had eigenlijk alleen indirect baat bij het Waterproject.⁶⁾

De polderstad kon dankzij haar ligging rekenen op grote belangstelling van de zijde van het stadsbestuur. Het lag voor de hand om te veronderstellen dat de uitbreiding van Rotterdam vooral daar zou plaatshebben. Het was niet uitgesloten dat de verbetering van de polderstad ook gevolgen zou hebben voor de binnenstad, maar voorlopig waren alle ogen gericht op de nieuwbouwwijken. Wethouder J. van Vollenhoven gaf daarvan een duidelijke illustratie, toen hij zich in 1859 liet ontvallen dat het door de toename van de bevolking na verloop van een tiental jaren onmogelijk zou zijn om de polderstad nog te verbeteren: 'de binnenstad levert daarvan reeds het bewijs, want wanneer men den ingenieur der gemeentewerken opdroeg om de binnenstad thans te verbeteren, dan zoude men bepaaldelijk tot antwoord krijgen dat het kwaad daar reeds te diep ingeworteld en genezing ondoenlijk is.'⁷⁾

Op 29 juni 1854 nam de raad een principebesluit over de aanleg van het Waterproject. Raadslid Plate zei bij die gelegenheid nog: 'Wanneer men in een afgelegen gedeelte der stad het water verbetert, dan moet men geene stinkende waters midden in de stad behouden', maar het bleef bij een opmerking. Het raadslid Van Rijckevorsel moest het allemaal nog zien: 'De verbetering dier sloten zal toch slechts betrekkelijk zijn', verzuchtte hij. Hij meende, 'dat waar het nu in die sloten stilstaat zal sypelen en waar het nu sypelt zal vloeijen; gebrekkig zal het steeds blijven.' Het ingrijpende voorstel om het Waterproject aan te leggen kon niettemin in één, vrij korte vergadering worden behandeld en werd met algemene stemmen aangenomen. De afsluitende woorden van de voorzitter werden door de raad met gejuich begroet.⁸⁾

Twee weken na het raadsbesluit om het Waterproject ter hand te nemen, verstomde het gejuich. Een nog nauwelijks voltooide kade aan de Boompjes was over een lengte van zeventig meter in de rivier verdwenen. De plaats van de ramp, pal voor de huizen van burgemeester Hoffmañ en wethouder Prins van Plaatselijke Werken, heeft er mogelijk toe bijgedragen dat de reactie van B&W zeer fel was. Het college stelde stadsarchitect Rose verantwoordelijk voor de ellende en vroeg de raad om zijn ontslag. De rel leek aan-